

YÊU CẦU PHÁT HUY VAI TRÒ CỦA CÁN BỘ TRONG CÔNG TÁC QUẢN LÝ TƯ TƯỞNG HỌC VIÊN NĂM THỨ NHẤT Ở CÁC TRƯỜNG SĨ QUAN QUÂN ĐỘI

Nguyễn Trọng Vũ*

ABSTRACT

The work of managing student ideology is a purposeful and organized activity of party committees, commanders and functional agencies at all levels; is the totality of measures to grasp, evaluate, predict ideological developments and orient, control, and solve ideological problems of students and student groups; promote positive and progressive ideas; fight to prevent and repel negative and outdated thoughts, ensure unity and consensus on the ideological awareness of soldiers, contribute to maintaining the ideological battlefield, building organizations and people. person who meets the requirements of the assigned task.

Keywords: Promoting, role, ideological management, first-year students

Received: 10/01/2024; **Accepted:** 15/02/2024; **Published:** 10/03/2024

1. Đặt vấn đề

Học viên năm thứ nhất (HVNTN) ở các trường sĩ quan quân đội là những thanh niên, hạ sĩ quan, binh sĩ đã tốt nghiệp trung học phổ thông, có nguyện vọng phục vụ lâu dài trong Quân đội, được tuyển chọn chặt chẽ về lý lịch chính trị, sức khỏe, và đã trúng tuyển qua quá trình tuyển sinh quân sự (hoặc được cử tuyển) theo quy chế tuyển sinh của Bộ Giáo dục và Đào tạo, Bộ Quốc phòng, đang được học tập, rèn luyện năm đầu tiên trong chương trình đào tạo tại các trường sĩ quan quân đội.

Nhận thức đúng đắn vị trí, vai trò của công tác quản lý tư tưởng HVNTN, những năm qua, công tác quản lý tư tưởng với đối tượng này tại các trường sĩ quan quân đội được tiến hành chặt chẽ, nghiêm túc và đạt được những kết quả đáng khích lệ. Cấp ủy, tổ chức đảng, chính ủy, chính trị viên và người chỉ huy, cơ quan chính trị đã coi trọng lãnh đạo, chỉ đạo tiến hành công tác tư tưởng. Vì vậy, yêu cầu phát huy vai trò của cán bộ trong công tác quản lý tư tưởng học viên (HV) năm thứ nhất là rất cần thiết và quan trọng cần thực hiện ở các trường sĩ quan quân đội.

2. Nội dung nghiên cứu

2.1. Nâng cao chất lượng công tác quản lý tư tưởng học viên năm thứ nhất các trường sĩ quan quân đội

Nhằm nâng cao chất lượng công tác quản lý tư tưởng HV trong các trường sĩ quan, cấp ủy, chỉ huy các cấp luôn chủ động, thường xuyên, thông qua nhiều tổ chức, lực lượng, kênh thông tin để nắm chắc tình hình đơn vị, diễn biến tư tưởng của bộ đội; phối hợp chặt chẽ với cơ quan chức năng, kịp thời phát hiện và xử lý những

vấn đề tư tưởng nảy sinh. Kết hợp chặt chẽ công tác tư tưởng với công tác tổ chức và công tác chính sách; giữa giáo dục thuyết phục, cảm hóa với các biện pháp hành chính, xử lý kỷ luật nghiêm minh; mở rộng dân chủ, tăng cường đối thoại, trao đổi, đáp ứng tâm tư, yêu cầu, nguyện vọng chính đáng của quân nhân. Thường xuyên chú trọng công tác bảo vệ chính trị nội bộ; xây dựng môi trường văn hóa tốt, đẹp, lành mạnh, phong phú; phát huy sức mạnh tổng hợp của các tổ chức, các lực lượng, cơ quan với gia đình và địa phương cùng làm công tác tư tưởng. Trên cơ sở tích cực đổi mới toàn diện công tác giáo dục chính trị - tư tưởng, các trường sĩ quan đã coi trọng gắn giáo dục, quản lý tư tưởng với khắc phục khuyết điểm. Đồng thời, duy trì có nền nếp chế độ sơ kết, tổng kết, rút kinh nghiệm công tác quản lý tư tưởng ở các cấp, trọng tâm là ở chi bộ; kịp thời biểu dương, khen thưởng các đơn vị thực hiện tốt công tác tư tưởng, kiên quyết chống mọi biểu hiện che giấu khuyết điểm, bệnh thành tích.

Dưới sự lãnh đạo, chỉ đạo trực tiếp của đảng ủy, ban giám hiệu mà thường xuyên, trực tiếp là Phòng Chính trị, công tác quản lý tư tưởng đã được cấp ủy, chỉ huy các cơ quan, đơn vị quan tâm lãnh đạo, chỉ đạo, triển khai toàn diện với nội dung, hình thức, biện pháp tiến hành đa dạng, phong phú. Các cấp ủy, tổ chức đảng đã đề ra nhiều chủ trương, giải pháp lãnh đạo công tác tư tưởng nói chung, công tác quản lý tư tưởng nói riêng đúng đắn, phù hợp. Đội ngũ cán bộ chính trị, nhất là chính ủy, chính trị viên các cơ quan, đơn vị đã đề cao trách nhiệm trong chỉ đạo, tổ chức, hướng dẫn, kiểm tra

*Trường Đại học Chính trị, Bộ Quốc phòng

các nội dung, hình thức công tác tư tưởng ở đơn vị; duy trì nghiêm túc nền nếp hoạt động của công tác tư tưởng theo đúng quy định. Phòng Chính trị đã thực hiện tốt vai trò tham mưu cho đảng ủy, ban giám hiệu về các chủ trương, biện pháp tiến hành công tác tư tưởng ở các cơ quan, đơn vị. Các cơ quan, đơn vị đã chú trọng phát huy tốt vai trò của các tổ chức, các lực lượng và mọi phương tiện tiến hành công tác quản lý tư tưởng; đề cao vai trò, trách nhiệm của cấp ủy, bí thư, người chỉ huy; thường xuyên phối hợp với cấp ủy, chính quyền và nhân dân địa phương, gia đình HV trong giáo dục, quản lý bộ đội; thường xuyên quan tâm bồi dưỡng nâng cao nhận thức tư tưởng, bản lĩnh chính trị, phẩm chất đạo đức, lối sống, ý thức chấp hành kỷ luật, pháp luật cho HV; nhất là đội ngũ cán bộ làm công tác tư tưởng; hằng năm, đều tổ chức tập huấn nghiệp vụ cho đội ngũ bí thư, cán bộ quản lý HV, cán bộ mới được bổ nhiệm, cán bộ chủ trì công tác tư tưởng để thông nhất nội dung, phương thức tiến hành. Các hoạt động công tác tư tưởng từ cơ sở đến toàn trường luôn giữ vững định hướng chính trị; được triển khai nghiêm túc đúng quan điểm của Đảng, chỉ đạo của cấp trên, thực hiện nhiệm vụ chính trị, bám sát thực tiễn đời sống bộ đội. Trong triển khai đã tập trung thực hiện nhiệm vụ trọng tâm, khâu then chốt, những thời điểm quan trọng, coi trọng chỉ đạo điểm rút kinh nghiệm kịp thời để chỉ đạo chung.

2.2. Các yêu cầu phát huy vai trò của cán bộ trong quản lý tư tưởng học viên năm thứ nhất ở các trường sĩ quan quân đội

2.2.1. Cần quán triệt và thực hiện thắng lợi Nghị quyết của Đảng ủy trường sĩ quan, Đảng ủy hệ, Tiểu đoàn, Chi bộ đại đội quản lý học viên

Để phát huy vai trò của cán bộ trong quản lý tư tưởng HVNTN ở các trường sĩ quan quân đội có chất lượng, hiệu quả cao cần có sự lãnh đạo, chỉ đạo sâu sát của cấp ủy, tổ chức đảng các cấp, thông qua nghị quyết của đảng ủy nhà trường, đảng ủy hệ, tiểu đoàn, chi bộ đại đội quản lý HV với những phương hướng, biện pháp lãnh đạo cụ thể, sát thực tiễn đơn vị là cơ sở, căn cứ để cụ thể hoá các quan điểm tư tưởng của Đảng đối với nhiệm vụ cách mạng, quân đội, mục tiêu, yêu cầu đào tạo của nhà trường. Vì vậy, phát huy vai trò của cán bộ trong quản lý tư tưởng HVNTN ở các trường sĩ quan quân đội hiện nay phải trên cơ sở quán triệt cho mọi cán bộ, HV nắm chắc quan điểm, đường lối của Đảng, chính sách, pháp luật Nhà nước, nhiệm vụ của quân đội, mục tiêu, yêu cầu đào tạo của nhà trường, chức trách, nhiệm vụ của người cán bộ, HV. Đồng thời, phát huy

trách nhiệm trong nâng cao ý thức tự giác chấp hành, nêu cao tính phê bình và tự phê bình đấu tranh chống quan điểm, tư tưởng sai trái, thiếu quyết tâm cố gắng, ngại học, ngại rèn... góp phần nâng cao chất lượng giáo dục, đào tạo của nhà trường, xây dựng tổ chức đảng trong sạch, vững mạnh, đơn vị vững mạnh toàn diện “Mẫu mực, tiêu biểu”.

2.2.2. Bám sát vào đối tượng, nhiệm vụ để xác định mục tiêu, nội dung, biện pháp cho phù hợp

Đối tượng quản lý tư tưởng của cán bộ ở trung đội là HVNTN, rất đa dạng, đa phần là học sinh tốt nghiệp trung học phổ thông thi vào. Mỗi đối tượng có đặc điểm, tâm sinh lý, nhận thức khác nhau, trong khi đó quản lý tư tưởng là nội dung khó khăn, phức tạp trong quản lý HV. Vì vậy, xác định cụ thể từng đối tượng giúp cho đội ngũ cán bộ xác định được cách thức, biện pháp tiến hành quản lý, nắm, đánh giá, phân loại, biện pháp giải quyết các vấn đề nảy sinh về tư tưởng ở đơn vị có chất lượng và hiệu quả hơn. Mặt khác nhiệm vụ giáo dục, đào tạo của trường sĩ quan luôn diễn ra với cường độ cao, môi trường khắc nghiệt, nhu cầu xã hội mà các mối quan hệ của HV cũng đa dạng, phong phú. Trên cơ sở bám nắm hoạt động của đơn vị và HV, cán bộ sẽ dự báo chính xác diễn biến tư tưởng HV, kịp thời giải quyết các vấn đề tư tưởng nảy sinh, điều chỉnh, bổ sung biện pháp, cách thức quản lý tư tưởng cho phù hợp, bảo đảm cho hoạt động của HV luôn đúng hướng và đúng mục đích. Đồng thời, đề xuất với chi ủy, chi bộ, chính trị viên và chỉ huy đơn vị chủ trương, biện pháp quản lý tư tưởng có hiệu quả.

2.2.3. Phải gắn với việc thường xuyên đổi mới nội dung, vận dụng linh hoạt các hình thức, biện pháp quản lý tư tưởng học viên của cán bộ

Việc đổi mới nội dung, hình thức, biện pháp quản lý tư tưởng HV có ý nghĩa trong thực hiện vai trò của cán bộ, hoạt động này cần được tiến hành thường xuyên, có nền nếp trong toàn bộ quá trình công tác, rèn luyện của cán bộ. Thông qua việc đa dạng hóa về nội dung, hình thức đảm bảo tránh việc lặp đi, lặp lại dẫn đến sự nhàm chán, tính hình thức khi tham gia các hoạt động, phù hợp với tâm lý lứa tuổi, từng giai đoạn phát triển, yêu cầu nhiệm vụ học tập và từng đối tượng. Do vậy, việc đổi mới nội dung, hình thức, biện pháp quản lý tư tưởng HV của cán bộ phải bám sát vào mục tiêu, yêu cầu đào tạo của trường sĩ quan, thường xuyên cập nhật những thông tin mới, những vấn đề thời sự, vấn đề xã hội nổi cộm có tác động tích cực, tiêu cực đến HV, để đưa ra những biện pháp định hướng và quản lý tư tưởng phù

hợp. Đẩy mạnh giáo dục chính trị tư tưởng, nâng cao nhận thức, thái độ, quan điểm đúng đắn cho HVNTN trong học tập, rèn luyện theo mục tiêu, yêu cầu đào tạo. Thực hiện tốt chính sách đối với HV, nhất là chính sách hậu phương quân đội, đảm bảo cho HV an tâm công tác, xác định tốt nhiệm vụ, là động lực thúc đẩy mỗi HV phấn đấu vươn lên. Đồng thời, đấu tranh kiên quyết với những cá nhân, tập thể HV có tư tưởng trung bình chủ nghĩa, lười rèn luyện, động cơ học tập sa sút, tư tưởng ỷ lại vào tập thể... làm ảnh hưởng đến kết quả hoàn thành nhiệm vụ của HV và tập thể trung đội.

2.2.4. Kết hợp chặt chẽ với phát huy vai trò của các tổ chức, các lực lượng trong trung đội, cấp trên và gia đình, địa phương

Phát huy vai trò của các tổ chức, các lực lượng trong đơn vị chính là tạo sức mạnh tổng hợp giúp cho đội ngũ cán bộ quản lý tư tưởng HV có hiệu quả hơn, không dễ bị động, bất ngờ xảy ra. Trong các tổ chức, các lực lượng ở đơn vị thì cấp ủy, chi bộ, chính trị viên, người chỉ huy giữ vai trò quan trọng và quyết định; bởi đây là hạt nhân lãnh đạo ở đơn vị, trực tiếp lãnh đạo, chỉ đạo đội ngũ cán bộ tiến hành quản lý tư tưởng HV ở trung đội đồng thời giải quyết những kiến nghị, khó khăn, vướng mắc trong quản lý tư tưởng HV. Bên cạnh đó, dưới sự lãnh đạo, chỉ đạo của cấp ủy, chi bộ, chính trị viên, chỉ huy đơn vị thì các tổ chức, các lực lượng trong đơn vị đều tham gia vào quá trình phát huy vai trò của cán bộ trong quản lý tư tưởng HV. Mặt khác, phát huy vai trò của cán bộ trong quản lý tư tưởng HV phụ thuộc rất nhiều vào việc phát huy vai trò của gia đình, người thân, bạn bè, địa phương trong phối hợp nắm tình hình, giải quyết các vấn đề tư tưởng nảy sinh; động viên HV thực hiện tốt nhiệm vụ ở đơn vị. Thực hiện yêu cầu trên giúp cho đội ngũ cán bộ kịp thời trao đổi, bổ sung thông tin cần thiết của HV, không dễ bị động bất ngờ, tạo điều kiện cho cán bộ, HV an tâm tư tưởng học tập.

Quản lý tư tưởng HVNTN là tổng hợp nội dung, hình thức, biện pháp để nắm chắc tư tưởng cán bộ, HVNTN và đơn vị để cấp ủy, chính trị viên, chỉ huy chủ động phân công nhiệm vụ và giải quyết kịp thời các vấn đề tư tưởng nảy sinh, giữ vững ổn định tư tưởng để cá nhân, đơn vị hoàn thành tốt mọi nhiệm vụ được giao. Phát huy vai trò của cán bộ trong quản lý tư tưởng HVNTN ở các trường sĩ quan quân đội là tổng hợp các cách thức, biện pháp tác động hợp quy luật vào các chủ thể nhằm làm cho những thế mạnh của họ ngày càng được nâng lên thành nhận thức, trách nhiệm, năng lực, kinh nghiệm trong quản lý tư tưởng của HVNTN, góp

phần nâng cao hiệu quả quản lý tư tưởng ở đơn vị riêng và công tác tư tưởng nói chung.

3. Kết luận

Những năm gần đây, đội ngũ cán bộ ở các trường sĩ quan quân đội đã nêu cao tinh thần trách nhiệm trong quản lý tư tưởng HVNTN. Hoạt động quản lý tư tưởng của HVNTN đã đạt được những kết quả tích cực. Vai trò trong quản lý tư tưởng HVNTN của cán bộ ngày càng được nâng cao, tạo sự chuyển biến rõ rệt trong cả nhận thức và hành động của cán bộ, HVNTN; góp phần nâng cao chất lượng giáo dục và đào tạo của các đơn vị quản lý HVNTN. Tuy nhiên, do nhiều yếu tố và nguyên nhân khác nhau mà việc phát huy vai trò của một số cán bộ vẫn còn không ít những hạn chế nhất định.

Để phát huy vai trò của cán bộ trong quản lý tư tưởng HVNTN ở các trường sĩ quan quân đội hiện nay, lãnh đạo, chỉ huy các cấp trong các trường sĩ quan quân đội, nhất là chi ủy, chính trị viên, chỉ huy đại đội và cán bộ cần nắm vững đặc điểm, yêu cầu, nhiệm vụ và tình hình thực tiễn của đơn vị để vận dụng những giải pháp cho phù hợp mang lại hiệu quả nhất.

Tài liệu tham khảo

1. Hồ Chí Minh, Toàn tập, tập 9, (2011), NXB Chính trị quốc gia, Hà Nội.
2. Bộ Chính trị (2018), Nghị quyết số 35-NQ/TW ngày 22/10/2018 về tăng cường bảo vệ nền tảng tư tưởng của Đảng, đấu tranh phản bác các quan điểm sai trái, thù địch trong tình hình mới.
3. Cục Tuyên huấn, Tổng cục Chính trị Quân đội Nhân dân Việt Nam (2018), Nâng cao chất lượng công tác tư tưởng trong Quân đội Nhân dân Việt Nam, NXB Quân đội Nhân dân, Hà Nội.
4. Tổng cục Chính trị Quân đội Nhân dân Việt Nam (2022), Quy chế Công tác quản lý tư tưởng quân nhân; nắm và định hướng dư luận trong Quân đội Nhân dân Việt Nam (Ban hành theo Quyết định số 775/QĐ-CT ngày 12/5/2022 của Chủ nhiệm Tổng cục Chính trị Quân đội Nhân dân Việt Nam).
5. Tổng cục Chính trị (2022), Quyết định số 775/QĐ-CT ngày 12 tháng 5 năm 2022 ban hành Quy chế công tác quản lý tư tưởng quân nhân; nắm và định hướng dư luận trong Quân đội nhân dân Việt Nam, Hà Nội.
6. Đảng Cộng sản Việt Nam (2021), Văn kiện Đại hội đại biểu toàn quốc lần thứ XIII, tập I, II, NXB Chính trị quốc gia sự thật, Hà Nội.